

Wettelijke voorzieningen naar aanleiding van de opheffing van de Departementen van Marine en van Oorlog en van de instelling van een Departement van Defensie.

diensten en afdelingen mogelijk wordt, zooals bijv. de luchtvaartdiensten, dienst van keuring en aanschaffing van levensmiddelen en verschillende andere behoeften, intendance, comptabiliteit.

Deze vereenvoudiging zal ook in tijd van oorlog veel voordelen bieden, omdat alle organen en werkplaatsen, evenals de particuliere bedrijven, die ten behoeve van de weermacht werken, éénhoofdig zullen worden geleid en aldus het in den grooten oorlog in sommige andere landen aan den dag getreden groote euvel der rivaliteit tusschen de beide deelen der weermacht wordt voorkomen.

Hoewel, zooals uit het vorenstaande blijkt, de voornaamste drijfveer voor de ontworpen samenvoeging bestaat in het verschaffen van een stevigen waarborg voor een doelmatige verdeling der beschikbare gelden ten behoeve van de verschillende deelen van de weermacht en voor een wijze van gebruik dier gelden, waarbij een zoo groot mogelijk rendement is verzekerd, dient ook de aandacht te worden gevestigd op de voordelen, die van de fusie in financieel opzicht zijn te verwachten. In vele gevallen is thans nog geen resultaat in cijfers te geven, maar ook zonder becijferingen staat het vast, dat combinatie van diensten tot vermindering van uitgaven moet leiden; in dit opzicht is wel geen tegenspraak te verwachten; men kan slechts verschil in inzicht hebben omtrent de grootte der te verwachten besparing. Voornamelijk zal deze worden verkregen door doelmatige en eenvoudige organisatie van de weermacht in haar geheel en in de tweede plaats, zij het in mindere mate, doordat de kosten van het Departement van Defensie geringer zullen zijn dan de bedragen, die thans noodig zijn voor het Departement van Marine en het Departement van Oorlog te zamen.

Toen in 1920 het onderhavig wetsontwerp aan de orde kwam, werd de opmerking gemaakt, dat het tijdstip ongunstig was met het oog op het feit, dat een reorganisatie van leger en vloot aanstaande was. Het juiste tijdstip is thans gekomen. Langzamerhand zijn uit de lessen van den wereldoorlog voor onze verdediging meer omliggende begrippen gecristalliseerd, de reorganisatie van het leger is in groote trekken voltooid, de omvang van het bedrijf der marine in Nederland is vastgesteld, de begrippen bij leger en vloot omtrent hetgeen voor de verdediging van het Rijk in Europa noodig is, zijn elkaar dicht genaderd. Het onderzoek naar de organisatie en werkwijze van het Departement van Oorlog door de Commissie-Pop is beëindigd, overeenkomstige arbeid aan het Departement van Marine is ver gevorderd en zoo is thans de periode aangebroken van uitvoering en consolidatie der aangenomen beginselen; het is te begrijpen, dat deze phase van den verantwoordelijken Minister minder vergt dan de periode van het nemen van principieele beslissingen omtrent hoofdbeginselen.

Maar tevens mag de fusie nu niet langer worden uitgesteld; de reorganisatie van leger en vloot heeft nu het punt bereikt, waarop de innige samenwerking door een goede organisatie op de meest vruchtbare en doeltreffende wijze kan worden tot stand gebracht.

In het bezit van de hiervoor bedoelde gegevens kan de samenvoeging der beide Departementen ter hand worden genomen.

Interne reorganisatie is voor zooveel noodig reeds in bewerking en hierdoor kan tevens de fusie worden voorbereid. Het ligt in het voornemen geleidelijk doch zoo snel mogelijk te komen tot één Departement, in dien zin, dat de daarvoor in aanmerking komende afdelingen en bureaux der beide bestaande Departementen zooveel mogelijk worden samengesmolten. Naar het zich laat aanzien leenen voor dadelijke vereeniging zich de afdelingen betreffende comptabiliteit, de intendance, de dienstplicht, de rechtskundige verzorging, de secretarie, de expeditie. Andere afdelingen en bureaux zullen voorloopig naast elkaar blijven bestaan. De practijk zal uitwijzen of, en, zoo ja,

op welke wijze samenvoeging zal kunnen volgen. Rekening houdende met de ervaring zal geleidelijk het eindpunt worden bereikt; de te verwachten vermindering van personeel houdt hiermede verband. Met het oog op het feit, dat het inzicht in deze materie juist door de practijk moet worden verdiept, geeft de ondergeteekende er de voorkeur aan thans geen schema aan te bieden van de organisatie van het in te stellen Departement van Defensie.

Uit de ervaring is thans gebleken, dat de taak, het Departement van Defensie te beheeren, niet te zwaar zal zijn voor één persoon, waarbij nog eens in het bijzonder de aandacht wordt gevestigd omtrent hetgeen betreffende die taak in den aanvang werd vermeld. Is zulks onder de tegenwoordige omstandigheden reeds het geval, zoodra het Departement van Defensie zal zijn georganiseerd, wordt de taak van den betrokken bewindsman nog aanmerkelijk verlicht. Reeds deze overweging pleit er voor den duur van den overgangstijd zooveel mogelijk te beperken.

Hoewel niet met juistheid is te zeggen wanneer deze wet in werking kan treden, blijkt uit het vorenstaande, dat die datum zooveel mogelijk zal worden bespoedigd.

*De Minister van Oorlog
en van Marine a. i.,*

LAMBOUY.

18. 2.

VERSLAG BETREFFENDE EENE NIEUWE OVERWEGING
IN DE AFDEELINGEN.

De Commissie van Rapporteurs voor bovengenoemd wetsontwerp heeft overwogen, dat sedert het afdelingsonderzoek van dit wetsontwerp op 2 December 1920 de samenstelling van de Kamer een belangrijke wijziging heeft ondergaan; voorts dat de Minister van Oorlog en van Marine a. i. in zijn schrijven onder dagteekening van 7 Maart 1927 aan den Voorzitter dezer Kamer onder meer heeft medegedeeld, dat de Regeering, hoewel zij zich met den inhoud van het wetsontwerp kan vereenigen, zulks niet kan doen ten aanzien van alle overwegingen, die volgens de Memorie van Toelichting de Regeering in 1920 aanleiding gaven het ontwerp in te dienen, terwijl zij zich ook wenscht los te maken van de beschouwingen, die in de vorige, bij de behandeling van dit wetsontwerp gewisselde stukken werden aangevoerd.

Op grond van het een en ander acht de Commissie van Rapporteurs het gewenscht, dat aan de openbare behandeling van dit wetsontwerp een nieuw afdelingsonderzoek van het voorstel voorafga, weshalve zij de eer heeft, daartoe het voorstel te doen.

Aldus vastgesteld 10 Maart 1927.

VAN RIJCKEVORSEL.
BOISSEVAIN.
TILANUS.
ALBARDA.
DE WILDE.